

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

תוכן עניינים

- א. נטל מחתה של כסף ועלה לראש המזבח ... וחתה מן המאוכלות הפנימיות ... מחזיר פניו כלפי צפון והולך למזרחו של כבש ... צבר את הגחלים על גבי הרצפה ... מקום שנותנין מוראה.....2
- ב. כל העולים למזבח ... נסכים שמא יתעשנו ועולת העוף שמא תמות בעשן ... בא לו להקיף את המזבח מאין הוא מתחיל מקרן דרומית מזרחית ... ונותנין לו יין לנסך ... הקפה ברגל.....4
- ג. חטאת העוף כיצד היה נעשית ... היה מולק את ראשה ממול ערפה ואינו מבדיל ומזה מדמה על קיר המזבח שירי הדם היה מתמצה על היסוד ואין למזבח אלא דמה וכולה לכהנים.....5
- ד. אוחו בראש ובגוף ומזה על קיר המזבח ... ואיזה זה קיר התחתון ... והנשאר בדם ימצה אל יסוד המזבח.....7
- ה. כיצד מולקין ... ציפרא מלבר אוחו גפיו בשתי אצבעות ושני רגלים בשתי אצבעות ומותח צוארו על רוחב שתי אצבעותיו ומולק ... זו עבודה קשה מעבודות קשות שבמקדש.....9
- ו. עולת העוף כיצד נעשית עלה לכבש ופנה לסובב בא לו לקרן דרומית מזרחית היה מולק את ראשה ממול ערפה ומבדיל ומיצה את דמה על קיר המזבח
10
- ז. נטל את הראש והקיף בית מליקתו למזבח וספגו במלה וזרקו על גבי האשים בא לו לגוף והסיר את המוראה ואת הנוצה ואת בני המעיים ... והשליכו לבית הדשן 10
- ח. שיסע ולא הבדיל ואם הבדיל כשר ... לא הסיר המוראה ... כל ששינה בה מאחר שמיצה את דמה כשירה.....11
- ט. הבדיל בחטאת ולא הבדיל בעולה פסול.....11
- י. מיצה את דם הראש ולא מיצה דם הגוף פסולה דם הגוף ולא מיצה דם הראש כשירה 12
- יא. חטאת העוף שמלקה שלא לשמה מיצה דמה שלא לשמה ... פסול עולת העוף כשירה ובלבד שלא עלתה לבעלים לשם חובה.....13

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

יב. אחד הטאת העוף ואחד עולת העוף ... לאכול דבר שדרכו לאכול ולהקטיר דבר שדרכו להקטיר ... ובלבד שיקריב המתיר כמצותו ... כיצד לא קרב המתיר כמצותו ... או שמלק ומיצה הדם חוץ למקומו 14

דף סד.

א. נטל מחתה של כסף ועלה לראש המזבח ... וחתה מן המאוכלות הפנימיות ... מחזיר פניו כלפי צפון והולך למזרחו של כבש ... צבר את הגחלים על גבי הרצפה ... מקום שנותנין מוראה

כבר התבאר במסכת יומא דף כ. שהרמת הדשן¹ מעל המזבח בכל יום מצות עשה שנאמר (ויקרא ו פסוק ג) וְהָרִים אֶת הַדֹּשֵׁן, והיא עבודה מעבודות כהונה.

והתבאר שם עוד דף מג: שבכל יום² מי שזכה בפיס בתרומת הדשן במחתה חותה במחתה של כסף שחתית הגחלים שוחקת הכלי ומחסרתו והתורה חסה על ממונן של ישראל, ומערה האש למחתה של זהב.

ומחתה של כל יום מחזקת ארבעה קבין והיתה בבירה וידה קצרה.

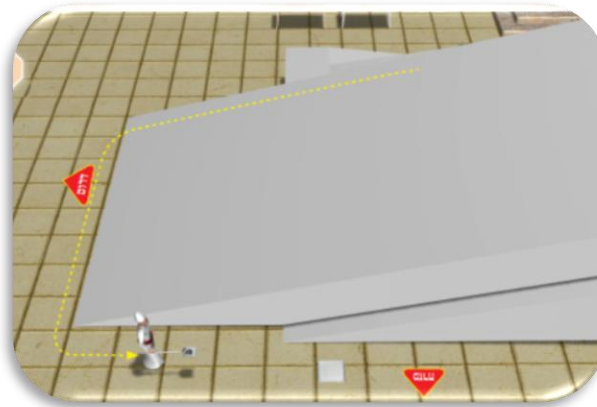
¹ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ב הלכה יא
² רמב"ם הלכות עבודת יום הכיפורים פרק ב הלכה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

המחתה³ היתה נתונה במקצוע בין כבש למוזבח במערבו של כבש, נוטל את המחתה ועולה לראש המזבח ומפנה את הגחלים אילך ואילך וחותרה מן הגחלים של אברי העולה שנתאכלו בלב האש וקרובים להיות אפר, ולא מאברים שלא נשרפו לגמרי ולא מגחלי העצים⁴, ויורד למטה לארץ.

כמה שיעור הרמת הדשן, התבאר שם דף כד: שי"א⁵ שלא יפחות מאומד מלא הקומץ⁶ אם רצה להוסיף יוסיף, כלומר עד מלא המחתה, כשיעור קומץ.

הופך פניו לצפון ומהלך בארץ למזרח הכבש כמו עשר אמות כלפי הצפון, ולצפון זהו צפוני של עזרה דהיינו לדרום המזבח⁷ עובר את הגחלים שחתה על גבי הרצפה רחוק מן הכבש שלשה טפחים, במקום שנותנים מוראת העוף

³ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ב הלכה יב

⁴ כתב הריטב"א פ"ק דיומא שלא היה חותרה מהגחלים שנעשו מהעצים שבמערכה אלא דוקא מהגחלים של איברים שנשרפו כמ"ש אשר תאכל האש את העולה אלמא שמהגחלים שנעשו מאיברי העולה היה חותרה ויש לזה ראייה גדולה בגמרא, ולא ידעתי למה לא הוזכר בשום מקום תרומת גחלים אלא תרומת הדשן וכתב על זה הר"י בנבנשת ז"ל גלע"ד כי בעת תרומת הדשן היו שם קצת איברי עולה שנתאכלו וקצת שלא נתאכלו לגמרי והם גחלים בעורות קרוב להיות דשן לזה לא היה חותרה מאיברי העולה הנשרפין קצת אשר למעלה במערכה אבל מפנה את הגחלים אילך וחותרה מאברי העולה אשר הם למטה שנשרפו לגמרי עכ"ל. כס"מ שם וכבר ישוב זה רש"י בפ"ק דתמיד שכתב גחלים שנאכלו ונעשו גחלים דקים דהוי דשן וכו'. ועוד כתב והא דבעינן הכא מאוכלות משום דנעשה דשן בעינן כו' ואם כן להכי קאמר דשן דהיינו גחלים דקות קרובות לדשן. לח"מ שם

⁵ לפלא מה שהרמב"ם לא הביא זה (מל"מ). וגם לבד זה תמוה דהבעיא היתה אם כתרומת מעשר אם כתרומת מדין ופשיט ליה כהרמת קומץ, ואין דרך הש"ס כן, וס"ל להרמב"ם דזהו רק דחייב בעלמא. ופשוט הוא דהרמת הדשן הוי קודם סידור המערכה, ואיתא בירושלמי רפ"ב דיומא דאם סידרו המערכה קודם תרומת הדשן יפרקנה ויתרום הדשן ואח"כ יסדר המערכה. ערוך השולחן העתיד הלכות תמידין ומוספין סימן קד סעיף י.

⁶ ספר מצוות גדול עשין סימן קצא-קצב, באר שבע מסכת תמיד דף כה:

⁷ ערוה"ש שם טו מהתוי"ט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

ודשון המזבח הפנימי והמנורה, וחתיה זו שחותה במחתה ומוריד לרצפה אצל המזבח היא המצוה של כל יום⁸.

**ב. כל העולים למזבח ... נסכים שמא יתעשנו ועולת העוף
שמא תמות בעשן ... בא לו להקיף את המזבח מאין הוא
מתחיל מקרן דרומית מזרחית ... ונותנין לו יין לנסך ...
הקפה ברגל**

כל העולין למזבח עולין דרך ימין ומקיפין ויורדין דרך שמאל, כמו שהתבאר לעיל דף סב: סג. חוץ מן העולה לאחד משלשה דברים אלו שעושים למעלה בקרן שמאל ניסוך המים שמנסכין בחג, וניסוך היין של נסכים, ועולת העוף בזמן שהיא רבה, שהן עולין ונפנין על השמאל לקרן ועושין מלאכתן וחוזרין לעקב.

ומפני מה נפנין לשמאל כדי שיפגעו בקרן מערבית דרומית תחלה, שאם נפנין על ימין ומקיפין את כל המזבח עד שיגיעו לקרן דרומית מערבית שמא יתעשן המים והיין או שמא ימות העוף בעשן המזבח.

לפיכך המנסך מים⁹ או יין י"א שאם רוצה להקיף לימינו¹⁰ כשהוא מקיף את המזבח לא יהיה בידו כלום, ומתחיל ומקיף מקרן דרומית מזרחית למזרחית צפונית לצפונית מערבית למערבית דרומית ולא יהיה בידו כלום, וכשמגיע

⁸ והולך לשיטתו דהוצאה לחוץ אינה מעיקר המצוה. אולם כבר התבאר במסכת יומא דף כג. שנחלקו בזה גדולי הראשונים עיין ערוך השולחן העתיד הלכות תמידין ומוספין סימן קד סעיף ו - ט

⁹ שם הלכה יב

¹⁰ קרית מלך שם וכ"כ בדעת רבינו בהר המוריה הלכות תמידין ומוספין פרק ו הלכה שאף כהן הדיוט נמי וכן מש"כ לעיל במשנה בא לו להקיף את המזבח וכו' מיירי בכל כהן ומפרש הסוגיא דזבחים ס"ד א' דה"ק התם אם בא להקיף את המזבח אז אינו נוטל בידו כלום רק כשמגיע לקרן דרומית מערבית אז נותנין לו היין ומנסך אבל כשאינו רוצה להקיף אז נוטל היין בידו והולך לשמאל לקרן מערבית דרומית ומנסך, וכן בערוך השולחן העתיד הלכות מעשה הקרבנות סימן עז סעיף יט כתב על הרמב"ם דבריו תמוהין דמשנה זו נשנית בשלהי תמיד לגבי כה"ג שהוא כהן בית ויש לו רשות להקיף, אבל כל הכהנים אין רשאים לעשות כן כמו שפירשו המפרשים ע"ש. וצ"ל דהרמב"ם מפרש דאע"ג דתחלת המשנה שם מיירי בכה"ג מ"מ דין זה נהוג בכל הכהנים ודלא כפי' הרע"ב ובתוי"ט, אלא לכל כהן יש רשות לעשות כן דכיון שעושה מפני שיהיה הקפתו דרך ימין לית לן בה.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

למערבית דרומית נותנין המים או היין בידו ומנסך, ואם לא הקיף עולה ופונה על שמאלו ועושה מלאכתו ויורד. וי"א¹¹ שכל כהן המנסך נוטל היין או המים וחייב לפנות לשמאלו כנוזר, אך דין הנזכר כאן שמקיף לימין נאמר בכהן גדול שאם רוצה להקיף לימין נוהג כנוזר וכשמגיע למערבית דרומית נותנין המים או היין בידו ומנסך.

דף סד:

ג. חטאת העוף כיצד היה נעשית ... היה מולק את ראשה ממול ערפה ואינו מבדיל ומזה מדמה על קיר המזבח שירי הדם היה מתמצה על היסוד ואין למזבח אלא דמה וכולה לכהנים

כבר התבאר לעיל דף נב. ודף סג: שחטאת העוף כיצד היתה נעשית, מולק אותה בקרן דרומית מערבית¹², וכל מקום מן המזבח כשר למליקתה בין למעלה על המזבח ובין למטה ובין בקרן מערבית דרומית ובין בשאר קרן¹³. וי"א¹⁴ שלכתחילה יכול למלקה בכל מקום במזבח¹⁵.

¹¹ רש"י כאן דדוקא כהן גדול היה מקיף לפי שהיה עובד כל מה שירצה ולכן אם בא על המזבח מקטיר ג"כ והיה מקיף המזבח והיה מנסך אבל שאר הכהנים לא היו זוכין כל אחד עבודתו רק מה שזוכה ע"י פייס לכן לא היה עושה עבודה אחרת זולת ניסוך לבד ולכן היה עולה והיין בידו והלך תיכף לקרן דרומית מערבית יעו"ש היטיב ועיין ברע"ב בתמיד שם שכתב קצת על דרך זה ונמצא שלדבריהם אחר לא היה רשאי להקיף ולכן היה נוטל בידו. והגר"א כתב שם בתמיד דדוקא כה"ג אבל אחר שבא להקיף לנסכים מקיף לשמאל כדאמרינן בזבחים עיין שם אבל כה"ג לא היה חושש שאחרים נותנין כדאמרינן כאן נתנו לו יין וכו' עכ"ל ונמצא לפי"ז דלכן לא היה אחר מקיף לפי שהיה נושא בידו משא"כ כה"ג שהיו אחרים נותנים לו לכן הותר לו להקיף והבן ההבדל שיש בינו לבינים. ועיין בבאר שבע כאן ומבואר מדבריו דגם לכהן הדיוט היה נותנים לו יין לנסך יעו"ש היטיב והוא תמוה לכאורה. הר המוריה שם

¹² רדב"ז שם ועי"ש שהמליקה יכל לעשות גם למטה מחוט הסיקרא ולא היה צריך לעלות בכבש כיון שמעשה הזאתה ומיצוי היו למטה מהחוט ומשמע דאף לכתחילה יעשה כן כדי שיזה מיד הר המוריה שם

¹³ כך משמעות פירש"י והסמ"ג קפא שפירשו הנמ' בכל מקום היתה כשירה למליקתה בין למעלה בין למטה דכי ילפינן למטה בחטאת העוף בהזאה הוא דילפינן לקמן בשמעתין והזה מדם החטאת על קיר ואמר מר זה קיר התחתון וקרן מערבית דרומית נמי בהזאה הוא דילפינן דהא מהגשה דמנחה יליף. זבח תודה שם

¹⁵ ועיין מנחת חינוך מצוה קכד אות א שדייק בגמ' שכל העזרה כשרה למליקה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

ומולק את ראשה ממול עורף¹⁶, וצריך דוקא כהן, ובצפורן שלו המחובר לו, ויורד בצפורנו עד שיחתוך הסימנין או רוב אחד מהן ואינו מבדיל הראש מן הגוף.

ולכתחילה¹⁷ מצוה יותר להוליך ולהביא בצפרנו בלא לדרוס¹⁸ כדין

שחיטה, ומ"מ אם רוצה דורס ויורד בצפרנו, כי דרסה כשרה במליקה. וחותרך מקודם המפרקת וחוט השדרה¹⁹ בלא רוב בשר, כיון שעם יחתוך רוב בשר הרי היא כמתה קודם מליקת הסימנים, אך חותרך בלא רוב בשר ויורד בצפורנו עד שיחתוך הסימנין או רוב אחד מהן ואינו מבדיל הראש מן הגוף ורשאי לחתוך כל הסימנים ולא הוי הבדלה כיון שמחובר הראש להגוף על

¹⁶ עיין מנחת חינוך מצוה קמו אות כז ובכסף משנה על הרמב"ם שם ומול העורף הוא שעורף נקרא מה שהוא נגד הפנים ומתחת לזה נקרא ממול ערפו וכל השטח מן הצואר שהוא כשר לשחיטה כשר מאחוריו למליקה ואם מלק מן הצדדין של הצואר מליקתו פסולה שאין זה מול העורף וכ"ש אם מלק מן הצואר (תורת הקדשים זבחים סד ע"א אות ה)

¹⁷ רמב"ם מעשה הקרבנות פ"ז ה"ו

¹⁸ וכמו דדרסה אינה פוסלת במליקה כך חלדה אינה פוסלת, עיין שם וברש"י ד"ה לא אמרן אלא במליקה וכו'. וגם עיקור סימנים (שנעקרו ממקומן קודם מליקה) כשרה במליקה, עיין ש"ס שם ורמב"ם כאן פ"ו הכ"ג. והגרמה, אם התחיל למלוק למעלה ממול ערפו, מפורש בש"ס שם ע"א דפסולה ע"ש, אך אם מלק ממול ערפו ואחר זאת בהסימנים הגרים נראה דדינו כמו בשחיטה, ועיין יו"ד סי' כ"ד (סי"ב – י"ד) דיני הגרמה, וצ"ע. ואם שהייה פוסלת במליקה, עיין זבחים ס"ה ע"ב דנראה שם דלאחר חתיכת מפרקת עם החוט ושהה פוסל, וכן באמצע סימן ראשון, אך לאחר שמלק סימן אחד ג"כ דהוי ליה כמתה, אם שהה בין סימן ראשון לשני יש פלוגתא בין תנא קמא לרבי אלעזר ברבי שמעון, ולרבא תנא קמא סבירא ליה דאין שהייה פוסלת דהסימן השני הוא רק כדי לקיים מצות הבדלה, ורבי אלעזר ברבי שמעון סובר דפוסל בין סימן לסימן, ואב"י מסיק דלכולי עלמא פוסל בין סימן לסימן. ולא נתבאר דין זה דשהייה הן באמצע והן בין סימן לסימן בדברי הרמב"ם כלל, ועיין חולין שם

¹⁹ ואם לא חתך כסדר הזה אלא שהביא הסימנים לאחור וחתכם קודם שחתך המפרקת והדרה המליקה פסולה והעוף נבילה (זבח תודה ותורת הקדשים זבחים סד ע"ב אות ה)

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

ידי העורר²⁰. וי"א²¹ שאינו רשאי להתוך יותר מסימן אחד, ואם התך יותר מסימן אחד נחשב הברלה אע"פ שמחובר.

ואין למזבח בה אלא דמה והשאר נאכל לזכרי כהונה כבשר חטאת הבהמה.

ד. אוחו בראש ובגוף ומזה על קיר המזבח ... ואיזה זה קיר התחתון ... והנשאר בדם ימצה אל יסוד המזבח

אחר מליקה, אוחו בעוף בעת שמחובר עדיין הראש לגוף²², ומזה מדמה על קיר המזבח למטה מאמצעו, שהוא למטה מחוט הסיקרא נגד חוד המזבח במערבית דרומית²³. ושירי הדם מתמצים על היסוד שנאמר (ויקרא ה פסוק ט) והנשאר בדם ימצה אל יסוד המזבח מכלל שהנתינה על קיר שהשירין שלו מתמצין אל יסוד וזהו קיר התחתון. וכיצד מתמזה²⁴ שמקרב בית מליקתו למזבח ודוחקו בקיר והדם מתמזה ויורד ליסוד.

²⁰ מנחת חינוך מצוה קכד אות ב ועיין כסף משנה שם שהסמ"ג (לאוין שכ"ז) סבירא ליה ג"כ כהרמב"ם והביא ראיה לדבריו, ועיין לחם משנה שם ועיין בחי' הגר"ז זכחים סה ע"ב בביאור שיטת הרמב"ם ובמה נשתנה הברלה הראש האסורה בחטאת מהברלה הראש הנדרשת בעולת העוף ששם הוא דין שיהיו שני גופים עיי"ש ועיין בקרן אורה זכחים סד ע"ב

²¹ דעת רש"י בזכחים ס"ד ע"ב ד"ה ואינו מבדיל ובחולין כ"א ע"ב ד"ה ואינו מבדיל, ועיין זבח תודה זכחים סד ע"א שהביא שהתוס' בכמה מקומות והרע"ב והר"ש משאנץ על התו"כ ס"ל כשיטת רש"י וכך פסק שם בתורת הקדשים אות ג

²² לקוטי הלכות בתורת הקדשים זכחים סד ע"א אות א (דף לח ע"ב שם)

²³ דהואה קבעה התורה מקום במערבית דרומית ולמטה מהחוט. ומבואר ברמב"ם כאן ה"ט דאפילו היוזה הדם במקום אחר רק שיתן מעט מדם הנפש במקום זה כשר, ובלחם משנה הקשה על זה דנראה מהש"ס שם ס"ג ע"ב דכל הדם צריך ליתן למטה, וכתב שהרמב"ם היתה לו גירסא אחרת בש"ס, עיי"ש

²⁴ ערוך השולחן העתיד הלכות מעשה הקרבנות סימן עז סעיף ט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

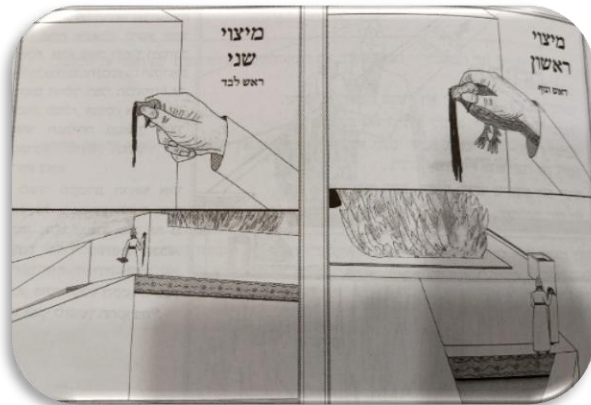
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

ומצוי דם²⁵ גוף²⁶ חטאת העוף י"א שמעכב²⁷, וי"א²⁸ שאינו מעכב.

ומה שהתבאר שהטאת העוף²⁹ בכל מקום מן המזבח כשר למליקתה, זהו בלבד שיזה וימצה דמה למטה מאמצע המזבח, ואם הזה ומיצה³⁰ בכל מקום כשירה, והוא שימצה למטה מעט מדם

²⁵ רמב"ם שם פרק ז הלכה ז

²⁶ אמנם העיכוב הוא רק מדם הגוף שבשם ריבוי הדמים מכבד ולב וגידיהם ולא מדם הראש, וכך שנינו בברייתא ספ"ו דזבחים: מיצה דם הגוף ולא דם הראש כשרה ולהיפך פסולה, וגם מברייתא זו יש לדייק דלדינא המיצוי מעכב, וכן שם בפלוגתא דת"ק וראב"ש ס"ל לת"ק דמעכב לרב חסדא ע"ש. ערוה"ש שם י

²⁷ בגמ' שם מתחלה ר"ל דפליגי בהא ר' ישמעאל ור' עקיבא דלר"י מעכב ולר"ע אינו מעכב ולבסוף מסיק דתרי תנאי ואליבא דר"י דלחד תנא ס"ל לר"י נמי דאינו מעכב ועיי"ש ס"ג ב' ברייתא דס"ל אינו מעכב ובהיות כן יש לכאורה לתמוה על רבינו דפסק דמעכב וי"ל משום דשם ס"ה ב' אוקמי ר"ח פלוגתא דת"ק וראב"ש דת"ק ס"ל דמיצוי מעכב ולאיןך אמוראי משמע דכו"ע ס"ל דמיצוי מעכב לכן פסק כן ועייזן שם ס"ד ב' במשנה א' חטאת העוף וא' עולת העוף שמלקן ושמיצה את דמן לאכול דבר שדרכו לאכול וכו'. ומשמע מזה דמיצוי מעכב וכמו דדייק מינה במעילה ט' א' ואף דדחי שם דלצדדין קתני נ"ל לרבינו. הר המוריה שם.

²⁸ ראב"ד ריש קנים ודעת הסמ"ג עייזן זבח תודה שם ד"ה ואית מרבנותא

²⁹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ז הלכה ו ט

³⁰ כך פירש בערוה"ש שם יד וכתב ולא הזכיר מיצוי משום דמיצוי הוא במקום ההואה כמ"ש בסעי' ט, ובברייתא בגמ' שם הזכירו מיצוי דאינו מעכב ע"ש, אבל לא קיי"ל כן אלא מיצוי מעכב. ובוה מתורין קושיות הלח"מ להלן.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרה היומי

מסנת זבחים

הנפש³¹. וי"א³² שאם לא הוזה דם הנפש למטה פסולה אך אם הוזה דם הנפש למטה, כשרה אפילו לא מיצה.

ה. כיצד מולקין ... ציפרא מלכר אוחו גפיו בשתי אצבעות ושני רגלים בשתי אצבעות ומותח צוארו על רוחב שתי אצבעותיו ומולק ... זו עבודה קשה מעבודות קשות שבמקדש

כיצד אוחו³³ חטאת העוף בשעת מליקה אוחו העוף בצורה שיהיה פניו של העוף על גב ידו והעורף למעלה ואוחו שתי רגליו בין זרת לקמיצה ושתי

³¹ קשה טובא דבפרק קדשי קדשים (דף ס"ג ב) הביאו ברייתא ואמרו שם מאי קאמר כלומר דאי אפשר לומר דבהזאה צריך שיתן קצת למטה כדברי רבינו ז"ל מדקאמר ברישא הוזה דמה ולא קאמר מדמה וכדפרשיי ז"ל ואמרו שם דלא תנינן הוזה אלא מיצה אבל ההזאה צריך על כל פנים כולה למטה וזהו שאמר ובלבד שיתן מחוט הסיקרא ולמטה מדם הנפש דהיינו כל ההזאה אבל זה שכתב רבינו דההזאה במעט למטה סגי הוא הפך הסוגיא אם לא שנאמר דרבינו ז"ל לא גרים שם בפ' קדשי קדשים אלא הברייתא לחודה ותו לא ולא גרים מאי קאמר וכו' הפירוש דפריש בגמ' וכדגרים רש"י ז"ל וכיון דלא גרים אלא ברייתא לחודה ודאי דמשמעוהא כדברי רבינו ז"ל ועדיין צ"ע. לח"מ שם. ובהר המוריה שם תי' הנה רבינו אזיל לשיטתו דמיצוי דם מעכב כמש"כ לעיל הלכה זו. ומשמע דדין זה אמת דאם נתן הווי הדם בכל מקום במזבח ושוב נתן למטה מחוט הסיקרא דכשר רק דהמקשן הקשה דאין זה במשמעות הברייתא אבל הדין דין אמת לכן כתב רבינו דין זה דפשיט הוא ודין הברייתא השמיט. והבן היטיב ובוזה יתורין קושיית הל"מ בטוב טעם יעו"ש היטיב. ואף ד"ל מדלא מיירי הברייתא בזה א"כ לא שמעינן בזה להכשיר מ"מ ז"ל דרבינו ס"ל כמש"כ התוס' שם ס"ה א' ד"ה דמו וכו' דבעולה בעינן כל דמו ולא בחטאת יעו"ש והכי משמע נמי מדכתיב בעולה ונמצה דמו דמשמע כל דמו ובחטאת כתיב והוזה מדם החטאת דמשמע מקצת הדם אף ד"ל דהתם הוכרח לכתוב מדם דלא כל הדם היה מזה דבעינן מיצוי ג"כ כדכתיב והנשאר בדם ימצה מ"מ י"ל דאם הוזה בשאר מקומות וחזר והוזה למטה מחוט הסיקרא וחזר ומיצה דכשר דמאיזה טעם יפסל דמה מגרע מה שנתן ג"כ שלא במקומו והדין נכון מצד הסברא. ועיין תוספתא פ"ז דזבחים שם שגירסת הברייתא כמו שמסיק בש"ס שם. ובמעשה רקח הביא שהרב קרית ספר ז"ל כתב ואם הוזה בכל מקום כשרה והוא שיתן למטה מעט מדם הנפש כדי שיתמצה ליסוד כדילפינן לעיל פ"ב ולעיל הביא הדרשא של והנשאר בדם ימצה אל יסוד המזבח קיר שהשיריין שלו מתמצין ליסוד עיין שם נראה שהבין בדברי רבינו שזאת הנתינה המועטת מדם הנפש מועלת משום ההזאה ומשום המיצוי וכיון שכן אפשר שרבינו מפרש כן דברי הגמ' שאם הוזה ולא מיצה כלומר שהוזה בכל מקום (דהיינו דברי הברייתא) כשרה ובלבד שיתן למטה מחוט הסיקרא מדם הנפש כלומר אותו המעט שנשאר אחר ההזאה בגוף העוף די שיתמצה על היסוד כדי שיועיל להזאה ולמיצוי ולעולם דמיצוי בעינן לעיכובא כן נראה לענ"ד בדעת רבינו. שוב ראיתי במעילה פ"ב דף ח' דרב אדא בר אהבה משמיה דרב אמר דמיצוי מעכב דתני רב מיצה דמה וכו' משמע דהך ברייתא מהפך לה (והק) [והק] מיצה ולא הוזה כשרה ובלבד וכו' ודו"ק. וכעין זה בערוה"ש שם

³² דעת רש"י והסמ"ג ולשיטתם שמיצוי אינו מעכב.
³³ רמב"ם שם הלכה ח

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

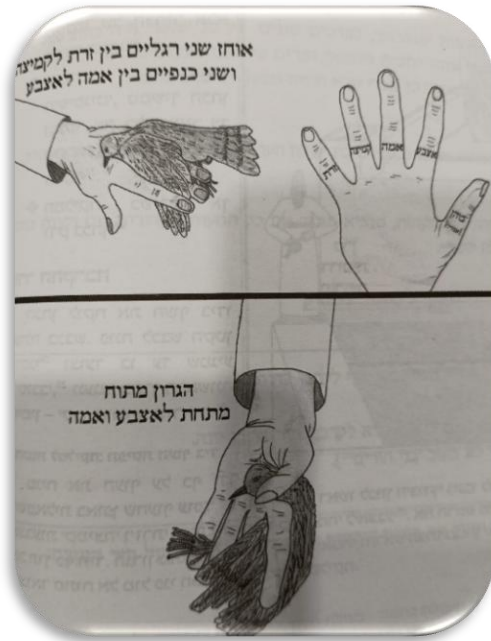
להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

אנפיו בין אמה לאצבע ומותח צוארה אל רוחב הפנימי של שתי אצבעותיו אמה ואצבע³⁴ ומולק וזו מעבודות קשות שבמקדש³⁵ ואם שנה ואחז בכל מקום בשירה.

**ו. עולת העוף כיצד נעשית עלה
לכבש ופנה לסובב בא לו
לקרן דרומית מזרחית היה
מולק את ראשה ממול ערפה
ומבריל ומיצה את דמה על
קיר המזבח**

כבר התבאר לעיל דף נד. שעולת העוף³⁶ כיצד היתה נעשית, עולה לכבש ופנה לסובב ובא לו לקרן דרומית מזרחית והיה מולק שם את ראשה ממול ערפה ומבריל, וממצה דם הראש ודם הגוף על קיר המזבח למעלה מן החוט שבאמצע המזבח³⁷.

**ז. נטל את הראש והקיף בית מליקתו למזבח וספגו במלח
וזרקו על גבי האשים בא לו לגוף והסיר את המזרה ואת
הנוצה ואת בני המעיים ... והשליכן לבית הדשן**

³⁴ מה שנוסף על לשון הרמב"ם הוא מהרש"י בלקוטי הלכות זבחים סד ע"ב

³⁵ עיין יומא מט:

³⁶ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ו הלכה כ

³⁷ בפ"ק דקנינים עולת העוף נעשית למעלה וכו' ואם שינה וכו' פסל. כס"מ שם.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

ונוטל את³⁸ הראש ומקיף בית מליקתו למזבחה וסופגו במלח וזורקו על גבי האישים, ובא לו לגוף והסיר את המוראה והעור שעליה בידו³⁹ עם הנוצה ואת בני מעים היוצאין עמה ומשליכן לבית הדשן, כלומר במקום שהיו נותנין תרומת הדשן⁴⁰.

ח. שיסע ולא הבדיל ואם הבדיל כשר... לא הסיר המוראה ... כל ששינה בה מאחר שמיצה את דמה כשירה

ושסע אותו⁴¹ בכנפיו, בידו בלא סכין, ואינו צריך להבדיל שנאמר לא יבדיל ואם הבדיל כשר, וסופגו במלח וזורקו על גבי האישים, לא הסיר את המוראה ולא את הנוצה ולא את בני מעים ולא ספגה במלח כל ששינה בה מאחר תמצית הדם כשירה.

ט. הבדיל בחטאת ולא הבדיל בעולה פסול

³⁸ שם הלכה כא

³⁹ הנה מה שהקשה הלח"מ על רבינו שלא כתב שקודר בסכין י"ל שהבין כי דבי ר"י לא פליגי את"ק וכדעת ראשונה שפי' הק"א אולם יותר נ"ל לומר שפליגי שפיר ולכן כתב והסיר את המוראה והעור שעליה בידו למעוטי סכין. זה העולה בדעתי ליישב דברי רבינו בין אם נאמר שפוסק בת"ק ובין אם נאמר שפוסק כאבא יוסי ודו"ק. הר המוריה שם. נראה פשוט דרבינו העתיק דברי המשנה והוא מפרש דברי הת"ק דברייתא דקאמר יכול יקדור בסכין ויטלנו ת"ל בנוצתה יטול את הנוצה עמה דכוונתו דקפידת התורה אינה על נטילת הזפק לבדו כדי שיצטרך לקדרו בסכין אלא על נטילת הנוצה עם הזפק והבני מעיים וכיון שכן צריך הוא להסיר בידו ע"י ניתוק והיינו מתני' אמנם דבי רבי ישמעאל מפרש בנוצתה בנוצה שלה דוקא וכפ"ז בהכרח בעי סכין לקודרה כמין ארובה ופליגי את"ק ורבינו פסק בת"ק מכת סתם מתני' שלא הזכירה סכין וגם דבעינן כמין ארובה ופשוט. מעשה רקח

⁴⁰ מל"מ שם כמבואר לקמן פ"ב מהלכות תמידין ומוספין דין י"ב. ודע דהשלכה זו לא בעיא בגדי כהונה כ"כ התוס' פ"ה דיומא (דף נ"ט) ד"ה והרי

⁴¹ שם הלכה כב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הַנִּתְּא לְמִשְׁיחָא בְּדָף הַיּוֹמִי

מִסַּנְת זִבְחִים

חַטָּאת הַעוֹף אִם הַבְּדִיל בְּמִלִּיקְתָּהּ שְׁנֵי סִימָנִים⁴² פֶּסֶל⁴³ וְלוֹקָה שְׁנֵאמַר (וַיִּקְרָא הַ פֶּסוּק ח) וּמִלֶּק אֶת רֹאשׁוֹ מִמּוֹל עֶרְפוֹ וְלֹא יִבְדִּיל וּמִלֶּק אֶת רֹאשׁוֹ מִמּוֹל עֶרְפוֹ וְלֹא יִבְדִּיל.

וְאִין חִילוּק⁴⁴ אִם הַבְּדִיל, בְּשַׁעַת מִלִּיקָה אוֹ לְאַחַר מִלִּיקָה קוֹדֵם הַזֹּאֵה, וְאִפִּילוֹ לְאַחַר הַזֹּאֵה קוֹדֵם מִיִּצוֹי⁴⁵, עוֹבְרִים בְּלֹא זֶה וּפּוֹסֵל הַקֶּרְבֵּן, אֲבָל אַחַר שְׁגִמַר כֹּל מַעֲשֵׂה הַחַטָּאת אִין אִיסוּר לְהַבְּדִיל הַרֹאשׁ מִהַגּוֹף⁴⁶. וְאִם נִפְסַל בְּתַחֲלִיל מִלִּיקָה אִין אִיסוּר אַחַר כֵּךְ לְהַבְּדִיל.

לֹא זֶה נוֹהֵג⁴⁷ בְּכָל אִישֵׁי יִשְׂרָאֵל וְלֹא רַק בְּכַהֲנִים חוּץ מִחֶרֶשׁ שׁוֹטֵה וְקַטָּן.

עוֹלַת הַעוֹף אִם לֹא הַבְּדִיל שְׁנֵי סִימָנִים⁴⁸ בְּמִלִּיקְתָּהּ פֶּסוּלָה⁴⁹,

י . מִיִּצָּה אֶת דָּם הַרֹאשׁ וְלֹא מִיִּצָּה דָּם הַגּוֹף פֶּסוּלָה דָּם הַגּוֹף וְלֹא מִיִּצָּה דָּם הַרֹאשׁ כְּשִׁירָה

⁴² תּוֹרַת הַקִּדְשִׁים מֵאוֹת י, וְעִיין קֶרֶן אוֹרֵה ד"ה מִשְׁנֵה וְאִינוּ מִבְּדִיל שֶׁכֵּן הוּא מִשְׁמַעוֹת הַסּוּגִיָּא בַּחֲלוּיָן (דָּף כ"א ע"ב) דַּעִיקָר אִזְהָרַת הַבְּדִילָה בַּחַטָּאת וּבַעוֹלָה הוּא בְּסִימָנִים. אֲבָל לְהַבְּדִיל מִמֶּשׁ הַרֹאשׁ מִן הַגּוֹף גַּם בַּעוֹלָה אִינוּ מִחוּיָב. אֲבָל מִד' הַרְמַב"ם ז"ל נִרְאָה דְּמִבְּדִיל וְאִינוּ מִבְּדִיל הוּא כְּפִשּׁוּמוֹ, דְּבַחַטָּאת אִינוּ מִבְּדִיל הַרֹאשׁ מִן הַגּוֹף, אֲבָל יָכוֹל לְמַלּוֹק גַּם הַשְּׁנֵי סִימָנִים, וְכַמֶּשֶׁכּ כ' בַּפ"ו (ה"ו) מִה' הַנִּל, וְיִוֹרֵד בְּצִיפְרָנוּ עַד שִׁיחַתוֹךְ הַסִּימָנִים אוֹ רֹב אַחַד מֵהֶן, וְאִינוּ מִבְּדִיל הַרֹאשׁ מִן הַגּוֹף, וּבַעוֹלָה כ' סַתֵּם (שֶׁם פ"ו ה"כ) דְּמִבְּדִיל הֵיִינוּ הַרֹאשׁ מִן הַגּוֹף. וְכַבֵּר עִמָּד ע"ז הַלַּח"מ ז"ל ע"ש בְּאוֹרֵךְ, וְלִשׁוֹן הַמִּשְׁנָה מִסִּיעַ לֹזֶה, דַּתְנֵן נִמְלֵ אֶת הַרֹאשׁ כּו' וּזְרָקֵן עַל הָאִישִׁים, בֵּא לֹ לֹ גּוֹף כּו', מִשְׁמַע דְּכַבֵּר הוֹבְדִלוּ זֶה מִזֶּה לְגַמְרִי, וְא"ש בּוֹה נִמְי לִישְׁנָא דְּבִרִייתָא לְעִיל אוֹחוֹ בְּרֹאשׁ וּבַגּוֹף וּמִזֶּה. דְּבַחַטָּאת מִחוּבְרִים הֵם, וְאוֹחוֹ בְּשִׁתִּיהֶם. אֲבָל בַּעוֹלָה מוֹבְדִלִים הֵם, אֲלֵא דֵא"כ בַּחַטָּאת דְּכֶשֶׁר כְּב' סִימָנִים וּמִפְרַקַת וְרֹב בֶּשֶׂר, עַל כִּרְחֵךְ אִזְהָרָה דְּלֵא יִבְדִּיל הוּא עַל מִיעוּט הַבֶּשֶׂר וְהַעוֹר לְבַד, וּבַחֲלוּיָן שֶׁם מִבּוֹאֵר דַּעוֹר לֹא מַעֲכָב בַּהַבְּדִילָה לְכ"ע, וְכַדְפְּרִיךְ הַתֵּם (כ' ע"ב) אֲבִי בְּפִשְׁיִטוֹת אִי הִכִּי עוֹר נִמְי יַעֲכָב בַּהַבְּדִילָה.

⁴³ שֶׁם בְּרַמְב"ם פֶּרֶק ז' הַלַּכָּה ו

⁴⁴ מִנְחַת חֵינּוֹךְ מִצוּה קָבַד אוֹת ב

⁴⁵ לְשִׁיטַת הַרְמַב"ם כֵּאֵן ה"ז דְּמִיִּצוֹי מַעֲכָב

⁴⁶ זִבְחַת תּוֹדָה זִבְחִים סָד ע"ב

⁴⁷ מִנְחַת חֵינּוֹךְ שֶׁם אוֹת

⁴⁸ תּוֹרַת הַקִּדְשִׁים שֶׁם

⁴⁹ רַמְב"ם שֶׁם פֶּרֶק ו' הַלַּכָּה כ' עִיין שֶׁם ס"ה ב' תּוֹס' ד"ה הַבְּדִיל וְכו' שֶׁתִּמְהוּ ע"ז מִנִּיין לָנוּ. וְאוּלַי י"ל דְּלֵהֲכִי כַּתֵּב רַבִּינוּ בַּפ"ו הַמִּשְׁנׁוֹת דְּנִפְקָא לֵיה מִדְּכַתִּיב בַּחַטָּאת וְלֹא יִבְדִּיל וְהוּהוּ כְּמוֹ שְׁנֵה עֲלִיו לְעַכְב וְצ"ע. הַר הַמּוֹרִיָּה שֶׁם

תְּרוּמוֹת וְהַנְּצַחֹת | בִּנְק הַדּוּאָר ח"ן 22887389 | וּבִטְל' 0548027748

לְהַצְמִרְפוֹת לְהַלְכוֹת הַדָּף הַיּוֹמִי לְהַלְכָה לְמַעֲשֵׂה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסנת זבחים

עולף העוף⁵⁰ אם מצה דם הראש ולא מצה דם הגוף פסולה, מצה דם הגוף ולא מצה דם הראש כשירה.

יא. חטאת העוף שמלקה שלא לשמה מיצה דמה שלא לשמה ... פסול עולת העוף כשירה ובלבד שלא עלתה לבעלים לשם חובה

כבר התבאר לעיל דף יג. ודף כו: ודף כז. וכט. ששלוש מחשבות⁵¹ הן שפוסלין את הקרבנות ואלו הן: מחשבת הזמן, מחשבת המקום, ומחשבת שינוי השם⁵², ופיגול האמור בתורה זהו מחשבת הזמן. והאוכל ממנו כזית במזיד חייב כרת

מחשבת המקום כגון ששחט את הזבח לשמו על מנת לזרוק דמו או להקטיר ממנו דבר הראוי להקטרה חוץ לעזרה, ואינם פיגול ואין בהם כרת אלא פסולים לאכילה.

מחשבת שינוי השם כבר התבאר לעיל דף ב. שכל הזבחים⁵³ שנשחטו⁵⁴ במחשבת שינוי השם, בין בקרבנות יחיד בין בקרבנות צבור כשרים,

⁵⁰ שם הלכה כ

⁵¹ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יג הלכה א

⁵² ומחשבת שלא לשמן לא הוי פסול גמור, שכל הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשרים אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה חוץ מן הפסח ומן החטאת שבהם מחשבת שלא לשמן פוסל הזבח. (ערוך השולחן העתיד סי' קמו סעי' י).

⁵³ רמב"ם פסולי המוקדשין טו א וקרבן פסח ד א

⁵⁴ לומר שאפילו בשחיטה לבד לא עלו לשם חובה. זבח תודה מהתוס'

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

ויקריבם למה שהוקדשו מתחילה, אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה⁵⁵, חוץ מן החטאת⁵⁶ והפסח שאם נעשו במחשבת⁵⁷ שינוי השם פסולי⁵⁸.

וכן עולת העוף שמלקה או שמצה דמה במחשבת שינוי השם כשירה ולא עלתה לבעלים, וחטאת העוף פסולה.

ובארבע עבודות הזבח⁵⁹ נפסל במחשבה: בשחיטה, ובקבלה, ובהולכת הדם, ובזריקתו על המזבח. ובעולת העוף בשני דברים: במליקה, ובמצוי הדם⁶⁰. ובחטאת העוף בשלוש עבודות, מליקה והזאה ומיצוי⁶¹.

**יב. אחד חטאת העוף ואחד עולת העוף ... לאכול דבר שדרנו
לאכול ולהקטיר דבר שדרנו להקטיר ... ובלבד שיקריב
המתיר כמצותו ... כיצד לא קרב המתיר כמצותו ... או
שמלק ומיצה הדם חוץ למקומו**

⁵⁵ בקרבנות צבור לא שייך שינוי בעלים כמו שיתבאר להלן דף ד. בעוה"ת שהרי הכל בעליו.
⁵⁶ פרה אדומה דקרייה רחמנא חטאת האם נפסלת שלא לשמה – הוא פלוגתת ת"ק ור"א במשנה פרה פ"ד מ"א, ודעת רבנן שפוסלים שלא לשמה מבוארת גם בתוספתא זבחים פ"א ה"ז והובא גם במנחות דף כז, ונחלקו המפרשים כיצד ילפינן דפסולה שלא לשמה – ע"י פ"י הר"ש ופ"י הרא"ש במשנה פרה ד. א., ובשמ"ק מנחות דף כז: אות א'.

⁵⁷ מדברי רבינו נראה דכל מחשבה דקדשים הוי אפי' בלא הוצאה בפה. (א"ה וכן הוא דעת הר"ב החינוך פ' צו) אך התוס' בפ"ק דזבחים (דף ד') ד"ה מחשבה נראה דס"ל דכל מחשבה דקדשים צריך הוצאה בפה וקרי לה מחשבה לפי שאין בה מעשה וכ"כ בפ' תמיד נשחט (דף ס"ג) משנה למלך הלכות פסולי המוקדשין פרק יג הלכה א'

⁵⁸ לכאורה נימא כל מילתא וכו' אי עביד לא מהני – ע"י נתיבות הקדש (ד). בשם הגרי"ז דמחשבת של"ש אינו חיסרון במעשה השחיטה אלא הוא איסור בגברא, ולא שייך אי עביד לא מהני אלא כשעצם המעשה באיסור. ועת השעה"מ ריש פ"א מהל' קרבן פסח (ד"ה וראיתי להפר"ח) דכל מילתא דאמר רחמנא וכו' לא נאמר כלל לענין קדשים, משום דבקדשים בעינן שנה הכתוב לעכב הלכך אפילו רבא מודה דלא אמרינן אי עביד לא מהני, וכ"כ מה"ק לקמן ריש פרק ב'.

⁵⁹ שם הלכה ד ה

⁶⁰ כן פוסלת מחשבה מדפריש הדם ועד דמטא למזבח עיין זבחים ט"ו א' ולעיל פ"ב ה"ז יעו"ש רק שהוא בכלל הזאה וכמ"ש רש"י שם יעו"ש הר המוריה שם

⁶¹ מנחת חינוך קמ"ד ו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

כשם שכבר התבאר לעיל דף יג: ודרף כט. שאין שייך פיגול⁶² אלא בשלא עירב עם מחשבת הזמן מחשבה אחרת, אבל אם עירב מחשבת מקום בכל הקרבנות, או מחשבת שינוי השם בפסח ובחטאת עם מחשבת הזמן, הקרבן פסול ואינו פיגול. הוא הדין בעופות ובמנחות, אין שם פיגול אלא קרבן שנפסל במחשבת הזמן ולא עירב עמה מחשבת המקום לא בתחלה ולא בסוף ולא עירב עמה מחשבת שינוי השם בקרבנות שנפסלין במחשבת שינוי השם.

כיצד, בעולת⁶³ העוף היתה מליקה, והיה חותך שני הסימנים ואחר כך היה ממצה דם הגוף ודם הראש על קיר המזבח למעלה מחוט הסיקרא, והמליקה היתה בקרן המזבח בקרן דרומית מזרחית⁶⁴, ובשני עבודות הללו פוסל מחשבה. לפיכך אם מלק במחשבה שימצה הדם חוץ לזמנו, ולא רק מיצוי דם הגוף שמעכב שהוא בודאי הוי פיגול, אלא אפילו הישב על מיצוי דם הראש שאינו מעכב מכל מקום הוי פיגול⁶⁵, וצריך לחשוב בכל המליקה דבלאו הכי הוי ליה רק חצי מתיר.

ואם הישב בשעת מליקה⁶⁶ להקטיר למחר אינו פיגול⁶⁷, כיון שכל שלא הורידה מן המזבח כשרה להקטיר אף למחר ואינו לאחר זמנו. אבל אם הישב בשעת מליקה או הזיה ע"מ להורידה מן המזבח ולהעלותה ולהקטירה למחר הוי פיגול.

⁶² רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק טז הלכה א

⁶³ שם ה"ה ומנחת חינוך שם אות ו

⁶⁴ רמב"ם פ"ו ממעשה הקרבנות הל' כ' – כ"ג.

⁶⁵ כיון דהוי אכילת מזבח, כמו שפיכת שיריים בבהמה.

⁶⁶ לחם משנה שם פ"ג הי"ב, מנחת חינוך שם, ליקוטי הלכות זבחים פח בתורת הקדשים אות ד נ ע"ב בדפו"י
⁶⁷ והנה דין חדש יש בעולת העוף, עיין זבחים פ"ז ע"ב דאי אויר מזבח כמזבח דמי לענין פסולים דלא ירדו פרכינן עולת העוף דפסלה מחשבה היאך משכחת לה הא קלטה מזבח, ועיין רש"י ד"ה היכי משכחת, דאם הישב להקטיר למחר הא באמת מותר להקטיר למחר דהוא על המזבח ולא ירד, ומתירן דחישב על מנת להורידה למחר ולהעלותה להקטירה, והנה הר"מ כאן פ"ג הי"ב פסק דאויר מזבח כמזבח, וצריך לחשוב להורידה למחר ולהעלותה להקטירה, אבל מחשבה סתם חוץ לזמנה בהקטרת עולת העוף לא מהני. וצ"ע על הר"מ שכתב כאן בפ"ג ה"א סתם מחשבה ובהל' ה' כתב דבעוף פוסלת המליקה ומיצוי, ולא כתב דבר זה דמחשבה סתם אינה פוסלת רק בחישב להורידה למחר ולהעלותה להקטירה, עיין לחם משנה פ"ג הי"ב ובתוספות חדשים על משניות זבחים פ"ו מ"ז. (מנחת חינוך שם).

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

אם הישב⁶⁸ לאכול למחר אינו פיגול, כיון שדבר שאינו ראוי לאכול הוא רק להקטיר ואין מחשבת אכילה פוסלת בו.

ואם בשעת⁶⁹ מיצוי הגוף הושב למצות הראש למחר הוי פיגול⁷⁰, וכן אם הישב בשעת מיצוי הגוף להקטיר למחר ג"כ הוי פיגול. אך אם בשעת מיצוי הראש הישב מחשבת פיגול נראה דלא הוי פיגול⁷¹.

בחטאת העוף⁷² יש שלוש עבודות, מליקה והזאה ומיצוי. ולפיכך אם הישב במליקה על הזאה ועל המיצוי הוא פיגול, וכן אם הישב בהזאה על המיצוי, וכן אם מיצה דמה על מנת לאכול למחר, וכן אם הישב במליקה ובהזאה לאכול למחר. שהזאה ומיצוי כל אחת עבודה בפני עצמה ומתפגל בכל עבודה. וי"א⁷³, שהזאה ומיצוי מתיר אחד הוא, ולפיכך אם הישב רק במיצוי או רק בהזאה אינו מפגל שאין מפגלים בחצי מתיר וכמבואר לקמן.

ובחטאת העוף⁷⁴ אין מפגל רק מחשבת אכילה ולא הקטרה דאינה ראויה להקטיר, ולפיכך הישב על מנת להקטיר למחר אינו פיגול. אבל אכילת אש או אכילת בהמה ולכן הישב על מנת שתאכלהו האש או שתאכל הבהמה מפגלת.

⁶⁸ מנחת חינוך שם

⁶⁹ מנחת חינוך שם

⁷⁰ אע"פ שאינו מעכב כמו שפיכת שיריים כיון דהוי אכילת מזבח הוי פיגול.

⁷¹ כיון דאינו מעכב הוי ליה כמו מתנות בקרבנות החיצונות דלאחר מתנה הראשונה אינו מפגל כיון דכיפר ואינה מעכבת, הכי נמי כאן. והא דלא ביארו זה בש"ס ופוסקים, משום שהוא פשוט ונלמד מבהמה. ומחשבת המוראה והנוצה אינה פוסלת דאינן ראויין לא להקטרה ולא לאכילה, וכן האוכל מהמוראה או נוצה אינו חייב. (מנחת חינוך שם).

⁷² ערוך השולחן העתיד סי' קמו סעי' לא

⁷³ מנחת חינוך שם

⁷⁴ שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

